

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΚ ΙΝΕ ΓΣΕΕ

ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

24 - 25 Νοεμβρίου 2011

Αμφιθέατρο «Αντώνης Τρίτσης», Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, Ακαδημίας 50, Αθήνα

«Καταπολέμηση των διακρίσεων στην Ελλάδα» Πολιτικές για την καταπολέμησή τους και ο ρόλος της Κοινωνίας των Πολιτών

Α' ημέρα: Πέμπτη 24 Νοεμβρίου

9:30-10:00 Εγγραφή συνέδρων

10:00-10:30 Χαιρετισμοί

Προσφώνηση: Καθηγητής Θ. Μαλούτας, Αντιπρόεδρος ΕΚΚΕ

Γ. Καμίνης, Δήμαρχος Αθηναίων
Μ. Στρατηγάκη, Γενική Γραμματέας Ισότητας των Φύλων
Χ. Πολυζωγόπουλος, Πρόεδρος Ο.Κ.Ε.

10:30-12:30 Πρώτη Συνεδρία: Διαστάσεις των διακρίσεων στην Ελλάδα

Συντονιστής: Καθηγητής Γ. Σακέλλης, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Παρουσίαση της Ειδικής Ετήσιας Έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη για τις Διακρίσεις
Κ. Λυκοβαρδή, Ειδικός Επιστήμονας, Συνήγορος του Πολίτη

Παρουσίαση του έργου «Παρατηρητήριο για την καταπολέμηση των διακρίσεων στην Ελλάδα»
Δ. Μπαλούρδος, Αν. Διευθυντής, Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής, ΕΚΚΕ

Διακρίσεις και ανισότητες: Βάση δεδομένων και στατιστικοί δείκτες
Δ. Εμμανουήλ, Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας, ΕΚΚΕ
Α. Κορρέ, Κοινωνιολόγος – Στατιστικός, Εξ. Συνεργάτης ΕΚΚΕ

Διακρίσεις στην αγορά εργασίας
Δ. Νικολίτσα, Υποδιευθύντρια, Διεύθυνση Μελετών, Τράπεζα της Ελλάδος

Φύλο και διακρίσεις στην Ελλάδα
Ι. Τσίγκανου, Αν. Διευθύντρια, Ινστιτούτο Πολιτικής Κοινωνιολογίας, ΕΚΚΕ

Συζήτηση

12:30- 12:45 Διάλειμμα - Καφές

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Η διημερίδα πραγματοποιείται στο πλαίσιο του έργου με τίτλο
«Σύσταση Παρατηρητηρίου για την Καταπολέμηση των Διακρίσεων»
που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (PROGRESS).

12:45- 14:00 Δεύτερη Συνεδρία: Πολιτικές καταπολέμησης των διακρίσεων

Συντονίστρια: Καθηγήτρια Ν. Κυριαζή, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Καταπολέμηση των διακρίσεων: Το Θεσμικό Πλαίσιο

Ν. Σαρρής, Ερευνητής, Ινστιτούτο Πολιτικής Κοινωνιολογίας, ΕΚΚΕ

Καλές Πρακτικές: πολιτικές καταπολέμησης των διακρίσεων στην Ελλάδα και στις ευρωπαϊκές χώρες

Δ. Καραντινός, Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής, ΕΚΚΕ

Καταπολέμηση των διακρίσεων στην Ελλάδα: Οι απόψεις των κοινωνικών εταίρων- αποτελέσματα από τις ομαδικά εστιασμένες συνεντεύξεις

Α. Ξυράφης (ΟΚΕ), Ε. Χριστοφιλοπούλου (ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ)

Κώδικας Καλής Συμπεριφοράς για τις Δημόσιες Αρχές και τις επιχειρήσεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα για την καταπολέμηση των διακρίσεων στον χώρο εργασίας

Α. Σταμάτη, Νομικός, Επιστημονικός Συνεργάτης ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

Συζήτηση

14:00-14:45 Διάλειμμα – Ελαφρύ γεύμα

14:45-16:30 Τρίτη Συνεδρία: Η ενεργοποίηση και δικτύωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και των συλλογικών φορέων για την καταπολέμηση των διακρίσεων

Συντονιστής: Καθηγητής Η. Κατσούλης

Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην καταπολέμηση των διακρίσεων

Σ. Χτούρης, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Η συμβολή της Κοινωνίας των Πολιτών στη μάχη κατά των διακρίσεων

Α. Αφουξενίδης, Ερευνητής, Ινστιτούτο Πολιτικής Κοινωνιολογίας, ΕΚΚΕ

Ο ρόλος των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών στην καταπολέμηση των διακρίσεων

Μ. Κουβέλη, Δημοτική Σύμβουλος, Πρόεδρος ΣΕΜ Δήμου Αθηναίων

Πρωτοβουλία για τη δημιουργία Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας

Τ. Σταυρινάκη, Επιστημονικός Συνεργάτης, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Διακρίσεις και ρατσιστική βία

Α. Μοάβια, Πρόεδρος, Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών

Συζήτηση

16:30- 16:45 Διάλειμμα - Καφές

16:45 -18:30 Τέταρτη Συνεδρία: Πρωτοβουλίες και δράσεις συλλογικών φορέων για την καταπολέμηση των διακρίσεων

Συντονιστής: Αν. Καθηγητής Α. Κόντης, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Έλληνεςτσιγγάνοι: Διαδρομή - προοπτική
Μ. Ράντης, Διευθυντής, Δίκτυο ROM

Άτομα με Αναπηρία: Διακρίσεις και Κοινωνικός Αποκλεισμός
Π. Μαρκοστάμος, Οργανωτικός Γραμματέας Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών, Μέλος Δ.Σ. Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών

Διακρίσεις για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού ή και ταυτότητας κοινωνικού φύλου
Ν. Μυλωνάς, μέλος Δ.Σ., Ομοφυλοφιλική Λεσβιακή Κοινότητα Ελλάδας (ΟΛΚΕ)

Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις του "ΝΟΣΤΟΣ" υπέρ των μακροχρόνια ανέργων άνω των 45 ετών
Σ. Ανδριτσοπούλου, Ε.Κ.Π.Ο.Σ.Π.Ο. "ΝΟΣΤΟΣ"

Δράσεις κατά των διακρίσεων για νέους
Παναγιώτης Σοφίος, Διευθυντής Παιδαγωγικής Υπηρεσίας, Παιδικά χωριά SOS

Συζήτηση

18:30-18:45 ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ *Μ. Χρυσάκης (ΕΚΚΕ), Α. Μουρίκη (ΕΚΚΕ)*

18:45 **Ελαφρύ Δείπνο**

Β' ημέρα: Παρασκευή 25 Νοεμβρίου

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«Παρατηρητήριο για την καταπολέμηση των διακρίσεων στην Ελλάδα:

Ενίσχυση πρωτοβουλιών καταπολέμησης των διακρίσεων»

Στόχοι του εργαστηρίου

Οι συμμετέχοντες στο θεματικό εργαστήριο καλούνται να διερευνήσουν, μέσα από την παρουσίαση, την ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών, τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να δημιουργηθούν αποτελεσματικά δίκτυα μεταξύ των φορέων που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση των διακρίσεων σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο, βασιζόμενοι και στα συμπεράσματα της ημερίδας. Στόχος είναι να διαμορφωθούν προτάσεις πολιτικής και πρακτικές που μπορούν να διασφαλίσουν τις απαιτούμενες συνέργειες ώστε η παροχή κοινωνικών και άλλων υποστηρικτικών υπηρεσιών να γίνει πιο αποτελεσματική στην καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού (υγεία/ πρόνοια/στέγαση/εργασία/εκπαίδευση).

Το Εργαστήριο επιδιώκει την ενεργό συμμετοχή στελεχών από ένα ευρύ φάσμα φορέων: στελέχη ΜΚΟ και άλλων φορέων, στελέχη ΟΤΑ, στελέχη δημοσίων υπηρεσιών, εμπειρογνώμονες, στελέχη των φορέων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Παρατηρητήριο».

09:30 – 10:00 Υποδοχή – καφές

10:00 – 11:30 Παρουσιάσεις θεματικού εργαστηρίου

Συντονιστής: Δ. Ζιώμας (ΕΚΚΕ)

- **Συνοπτική Παρουσίαση Συμπερασμάτων Πρώτης Ημέρας**
Α. Μουρίκη (ΕΚΚΕ)
- **Παρουσίαση Εμπειριών - Μελετών Περίπτωσης**
 - Σ. Πρωτονοτάριου, Διευθύντρια, 132ο Δημοτικό Σχολείο, «Η περίπτωση του 132ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών»
 - Μ. Καγιαβή, Διευθύντρια, Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Κορυδαλλού «Τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας»
 - Β. Σωτηρόπουλος, Δικηγόρος, «Ο ρόλος του Συμπαραστάτη του Δημότη στην καταπολέμηση των διακρίσεων»
 - Κ. Πούτου, «ΑΡΣΙΣ» Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, «Στην άρση των διακρίσεων κατά των νέων»

11:30 - 11:45 Διάλειμμα – Καφές

11:45 – 14:00 Συζήτηση

Συντονίστρια: Χ. Βαρουξή (ΕΚΚΕ)

Συμμετέχοντες: Θ. Σταθοπούλου (Υπ. Απασχόλησης), Α. Κρητικού (Υπ. Απασχόλησης – ΕΥΣΕΚΤ), Χ. Αγγελοπούλου (ΟΚΕ), Π. Συριόπουλος (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ), Δ. Ζιώμας (ΕΚΚΕ), Α. Μουρίκη (ΕΚΚΕ), Α. Μανούδη (Μέλος του Δικτύου της ΕΕ για την καταπολέμηση των Διακρίσεων), Γ. Ντούρος (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) κ.α.

Άξονες Συζήτησης (ερωτήσεις κλειδιά)

1. Πώς θα μπορούσε να στηριχθεί το έργο των ΟΤΑ στην καταπολέμηση των διακρίσεων;
 2. Πώς μπορούν να ενεργοποιηθούν και να λειτουργήσουν αποτελεσματικά νέοι θεσμοί και πρωτοβουλίες;
 3. Ποιες άλλες πρακτικές συμμετοχής πολιτών μπορούν να αναδειχθούν και να λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά;
 4. Πώς μπορούν να εξασφαλιστούν συνέργειες ανάμεσα σε πρωτοβουλίες/κινήσεις πολιτών, κεντρική διοίκηση, αυτοδιοίκηση, κυβερνητικούς και άλλους φορείς;
 5. Με ποιούς τρόπους μπορεί να ενισχυθεί η παρουσία και η αποτελεσματικότητα δομών (κρατικών και μη) που υλοποιούν δράσεις κατά των διακρίσεων;
 6. Κοινωνικός αποκλεισμός - Υγεία, Πρόνοια, Στέγαση, Εργασία: Ποια είναι τα εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν; Ποιος ο ρόλος της κεντρικής διοίκησης, της αυτοδιοίκησης, άλλων φορέων;
- **Σύνοψη Συμπερασμάτων**
Κ. Ηλιού (ΕΚΚΕ), Κ. Τσαντίλα (εξ. Συνεργάτης ΕΚΚΕ)

14:00 Λήξη Εργαστηρίου - Ελαφρύ Γεύμα

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ: Καθηγητής Ν. Δεμερτζής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Καθηγητής Η. Κατσούλης, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Η. Κικίλιας, Διοικητής Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Καθηγήτρια Ν. Κυριαζή, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Καθηγητής Θ. Μαλούτας, Αντιπρόεδρος Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, Καθηγητής Γ. Σακέλλης, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη, Δ. Μπαλούρδος, Αν. Διευθυντής Ινστιτούτου Κοινωνικής Πολιτικής, ΕΚΚΕ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ: Α. Μουρίκη (ΕΚΚΕ), Ν. Σπυροπούλου (ΕΚΚΕ), Α. Τραμουντάνης (ΕΚΚΕ), Α. Ξυράφης (ΟΚΕ), Π. Συριόπουλος (ΙΝΕ /ΓΣΕΕ)